

Universitätsbibliothek Paderborn

Medvlla Theologica

Ex Sacris Scriptvris, Conciliorvm Pontificvmqve Decretis, Et Sanctorvm
Patrvm Ac Doctorum Placitis Expressa ; In qua, quidquid tum ad fidei
mysteria sanè ac rectè intelligenda, & ab erroribus quibusvis secernenda,
tum ad sacramenta debitè conficienda & ministranda, tum ad actiones
humanas iuxta ...

Complectens ea quæ ad Sacmenta & mores pertinent

Abelly, Louis

Coloniæ Agrippinæ, 1659

§. 5. De Reo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38979

Tertium est, causa legitima & rationabili deficiente nemini unquam fas esse (ut docent supra citati authores & alij Theologi communiter) verbis ambiguis aut æquivocis vel mentali restrictione interloquendum uti: alias usus, in quem instituta sunt verba, preverteretur; & omnis colloquiorum & sermonum certitudo; adeoque omnne humanum commercium, & fructus civilis ac Christianæ societatis tolleretur; semperque inesset ratio suspicandi dolum aliquem in verbis latere, & ambiguitatem, & mentalem restrictionem subesse.

§. V.

De Reo.

TRIA præsertim circa obligationes rei quæri possunt. Primum est, utrum teneatur fateri veritatem, quando à iudice interrogatur. Responsio facilis est ex dictis paragr. præc. si enim à iudice legitimo interrogetur secundum formam iuris, tenetur verum respondere: è contraria iudex legitimam non habeat potestatem, aut formam iuris non servet; id est si infamia non præcesserit de cirmine de quo fit interrogatio, aut saltem illius cirminis semiplena probatio, vel indicia sufficientia non suppetant; tunc respondere ad interrogata non tenetur: quod si à iudice cogatur (quod, tamen sine peccato facere non potest) nec ab illo per appellationis viam declinare possit, tunc poterit respondendo crimen occultare ac tegere eo modo, quo præc. paragr. explicatum est. Observat etiam Tol. I. 5. c. 58. simili ratione reum non teneri ad complices suos revelandos, nisi illorum infamia aliqua præcesserit; id est nisi ex fama constet illum socios habuisse; vel quando crimen tale est, ut sine socijs non committatur: quod etiam docet Less.

Secundum est an licitum sit reo ad superiorem iudicem appellare. Respondet S. Doctor id ei licitum esse, si causam suam iustum esse confidat, vel se ab inferiori iudice

■ 5. grava-

gravatum esse arbitretur; illicitum vero, si appellatio sit
solum ad moram afferendam, ne vel iusta sententia fer-
tur, vel si lata est, executioni mandetur, ut habetur cap.
omnino 2. quest. 6.

Tertium est, utrum reus condemnatus possit se per vim
defendere, ne sententia in eum lata executioni mande-
tur. Responder S. Doctor id licitum non esse, si iuste con-
demnatus sit etiam ad mortem: licitum vero esse, si sit in-
iuste condemnatus; dummodo tamen nullum inde scanda-
lum, neque gravis aliqua perturbatio in communitate ci-
meatur. Addit S. Doctor illum, qui ad mortem iuste dam-
natus est, posse licite fugere, si occasio se offerat; dummo-
do nullam iudici, vel eius ministris vim in eorum pesos
inferat.

§. VI.

De Advocato & Procuratore.

SANCTVS Thomas 22. q 71. quatuor praesertim condi-
tiones requirit in Advocato, quæ etiam servata debita
proportione de procuratore intelligi debent.

Prima est, peritia, qua(ut dicit S. Doctor art. 2.) posse con-
venienter *assumpta causa iustitiam ostendere*: unde (ut dicit
Tol. I. 5. c. 60.) si ex ignorantia in causa est, cur cliens cau-
lioquin iusta decidat, peccat, & damnum illatum refan-
te tenetur: quod etiam similiter dicendum censem de ei
negligentia.

Secunda conditio est, iustitia in exhibendo patrocinio
qui enim scienter iniustam causam defendit, absque di-
bio graviter peccat (ut asserit S. Doctor art. 3.) tenetur; at
restitutionem damni, quod pars adversa incurrit; nisi per
clientem suum resarciantur. Quod si causa dubia sit, necfa-
tis ex utraq; parte iustitia dignoscatur, potest quidem eius
patrocinium suscipere; dummodo paratus sit quam pri-
mum ab illo patrocinio absistere, si in progressu litis eius
iniustitiam deprehendat.

Tenui